

REFERAT Klima- og Miljøudvalget (2018-2021) d. 30-01-2020

Mødedato Torsdag d. 30. januar 2020 kl. 12:00

Mødested M.1.4/rådhuset

Mødedeltagere Stine Damborg Hust, Kai O. Andersen, Birthe Harritz, Allan Clifford Christensen, Kurt Johansen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af varmeprojekt for etablering af varmepumpe til Gudenådalens Energiselskab på ren:	3
Indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand - Rødkærsbro-området.....	5
Forundersøgelser af risikoområderne 30 (Hald Ege), 33 (Vinkel), 57 (Sparkær) og 65 (Vroue) i klin	8
Administrationsgrundlag for naturindsatsen i Viborg Kommune 2020-2023.....	12
Bekæmpelse af problemarter (mårhunde m.m.) i Viborg Kommune.....	14
Anmodning om genetablering af Dalgas Bro.....	18
Temadrøftelse: Retningslinjer for større solenergianlæg.....	21
Temadrøftelse: Grønt Danmarkskort.....	23
Temadrøftelse: Strategisk retning for håndtering af madaffald i Viborg Kommune.....	24
Temadrøftelse: Tilskud til frivillige foreninger fra affaldsområdet.....	26
Anvendelse/genanvendelse af affald i Viborg Kommune (orienteringssag).....	28
Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020.....	29
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	31
Underskriftsark.....	32

Punkt 1: Godkendelse af varmeprojekt for etablering af varmepumpe til Gudenådalens Energiselskab på renseanlægget på Østre Omfartsvej 6 i Bjerringbro

19/32034

Resume

Gudenådalens Energiselskab A.m.b.a. (GUES) ønsker at etablere et varmepumpeanlæg til spildevand og ansøger hermed om et anlæg på i alt 4 MW.

Projektets gennemførelse kræver udvalgets godkendelse jf. varmforsyningsloven.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender et projekt for etablering af varmepumpe til spildevand med en varmeeffekt på 4 MW varme inklusiv et sæsonlager samt tilhørende teknikbygning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

GUES har ansøgt om godkendelse af et varmeprojekt for etablering af en eldreven varmepumpe inklusiv et sæsonlager (ATES-anlæg), som indhenter energien fra det rensede spildevand, som udledes til Gudenåen fra spildevandsanlægget på Østre Omfartsvej 6 i Bjerringbro. Projektforslaget fremgår af bilag 1.

Inddragelse og høring

Forvaltningen har i henhold til bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen) foretaget fire ugers høring af de berørte parter i sagen, som i dette tilfælde har været følgende:

- Favrskov kommune
- Energi Viborg, spildevand
- Lene og Jakob Bovbjerg, grundejere berørt af ATES vandboringer
- Evida, det tidligere HMN GasNet A/S

Evida (det tidligere HMN GasNet) har indgivet høringssvar med bemærkninger om uoverensstemmelser og manglende dokumentation i projektforslaget.

Projektforslaget er derfor revideret og genfremsendt til Evida, som herefter ingen bemærkninger har til projektforslaget. Endelig besvarelse fra Evida fremgår af bilag 2.

Beskrivelse

GUES planlægger at udvide sit varmeproduktionsanlæg med en eldrevet varmepumpe inkl. et sæsonlager i produktionsapparatet med henblik på at sikre høj forsyningsikkerhed samt at reducere værkets sårbarhed over for udsving i energipriserne.

GUES har ansøgt om godkendelse af et varmeprojekt for etablering af et eldrevet varmepumpeanlæg, som indhenter energien fra det rensede spildevand, som udledes til Gudenåen fra spildevandsanlægget på Østre Omfartsvej 6 i Bjerringbro.

GUES kan ikke nyttiggøre energien fra spildevandet i sommerperioden, hvor denne lagres i et ATES-anlæg (Aquifer Thermal Energy Storage) og sæsonlagres til efterår/vinterperioden, hvor energien ønskes nyttiggjort fremfor afbrænding af

fossil-brændsel til varmeproduktion. Ved implementering af dette projekt vil GUES kunne forøge andelen af miljøvenlig fossilfri varmeproduktion fra nuværende 39,9% til 56,2%, hvilket imødekommer bæredygtig lokal varmeproduktion.

Projektforslaget viser positiv samfundsøkonomi, selskabsøkonomi og derved forbrugerøkonomi. Projektet medfører et samfundsøkonomisk overskud på 14,8 mio. kr. over en 25-årig betragtningsperiode i forhold til referencen, hvor driften fortsætter som nu.

Ved opførelse af varmepumpeanlægget vil det være muligt at medtælle ”energi-spare-point” for den energibesparelse, som opnås. Denne energibesparelse kan kapitaliseres og har i dette projekt en værdi på pt. ca. 5,4 mio. kr. ved en salgspris på 365 kr./MWh. Kravet for at kunne opnå denne energibesparelse er, at anlægget producerer varme inden udgangen af 2020, hvilket er oplyst muligt i projektforslaget.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Under forudsætning af projektforslagets endelige godkendelse i januar 2020 forventes det, at anlægget er bygget og driftsklar og vil kunne producere varme pr. 1. december 2020.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Endeligt Projektforslag revision nr. 5

Høringssvar fra Evida, projektforslag version 5

Punkt 2: Indsatsplan for beskyttelse af grundvand/drikkevand - Rødkærsbro-området

18/4970

Resume

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 2. maj 2019 ([sag nr. 8](#)), at forslagene til indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet i Rødkærsbro-området blev sendt i 12 ugers offentlig høring fra den 28. maj til den 9. august 2019.

På baggrund af høringssvarene er indsatsplanerne rettet til og forelægges hermed til endelig godkendelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at indsatsplanerne for grundvands- og drikkevandsindsatsplaner for Højbjerg By Vandværk, Mammen By Vandværk, Rødkærsbro Vandværk, Sdr. Rind Vandværk, Tange Vandværk, Vindum Vandværk og Vinkel By Vandværk vedtages endeligt, som de nu foreligger.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at indsatsplanerne for grundvands- og drikkevandsindsatsplaner for Højbjerg By Vandværk, Mammen By Vandværk, Rødkærsbro Vandværk, Sdr. Rind Vandværk, Tange Vandværk, Vindum Vandværk og Vinkel By Vandværk vedtages endeligt, som de nu foreligger.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 17. marts 2016 ([sag nr. 14](#)), at der som udgangspunkt og efter en konkret vurdering administreres efter "Ny Viborg-model" i forbindelse med udarbejdelsen af drikkevandsindsatsplaner.

Klima- og Miljøudvalget besluttede på mødet den 2. maj 2019 ([sag nr. 8](#)), at forslagene til Indsatsplaner for beskyttelse af drikkevandet Rødkærsbro-området blev sendt i 12 ugers offentlig høring fra den 28. maj til 9. august 2019.

Inddragelse og høring

Planforslaget har været i offentlig høring fra den 28. maj til den 9. august 2019. I høringsperioden har der været afholdt et borgermøde den 25. juni 2019 i Fælleshuset i Rødkærsbro.

Indsatsplanerne er efter høringsperioden og med de indarbejdede høringssvar skriftligt blevet fremsendt til Grundvandsforum. Der er ikke indkommet bemærkninger fra Grundvandsforum.

Efter vedtagelse af planen orienterer forvaltningen dem, der har indsendt høringssvar direkte, om Viborg Kommunes reaktion på høringssvarene.

Beskrivelse

Der er tidligere redegjort for regelgrundlag, formål og fagligt grundlag på Klima- og Miljøudvalgets møde den 2. maj 2019 ([sag nr. 8](#)).

Indkomne høringssvar

I høringsperioden er der kommet 10 høringssvar. I bilag 9 er svarene refereret sammen med Viborg Kommunes bemærkninger og ændringer i indsatsplanen.

De indsendte høringssvar er vedlagt i deres fulde ordlyd som bilag 10.

Forvaltningens bemærkninger til indkomne høringssvar

Miljøstyrelsen påpeger i sit høringssvar, at Viborg Kommune kun har udpeget ”Prioriteret område” for Rødkærsbro Vandværk. Det er korrekt, at Viborg Kommune kun har udpeget et prioriteret område for Rødkærsbro Vandværk. Dette skyldes, at den statslige kortlægning ikke har udgjort et tilstrækkeligt fagligt grundlag for at udpege prioriterede områder for de øvrige vandværkers indvindingsoplande.

Miljøstyrelsen påpeger, at der under ”Generelle indsatser – Indsatser for reduktion af pesticidbelastning” står anført at ”Indsatser, som følger af Tillægsaftale til aftale om Pesticidstrategi 2017-2021, beskriver at erhvervsmæssige arealer, landbrugsjord og lignende som ligger inden for BNBO inden 2022 skal udlægges til sprøjtefrie arealer”. Ifølge tillægsaftalen skal kommunen gennemgå alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser. Teksten er ændret til, at kommunen ”gennemgår alle BNBO på landbrugsjord og BNBO på øvrige arealer, hvor der anvendes pesticider til erhvervsmæssige formål, med henblik på at vurdere behovet for yderligere indsatser”.

Region Midt foreslår, at kommunen på linje med indsatsen ”Overvågning af nitratudvikling” foretager en vurdering og beskrivelse i forhold til indhold af pesticider og andre miljøfremmede stoffer i dette afsnit. Det foreslås, at der i tabellen med særlige indsatser tilføjes en retningslinje ved fund af miljøfremmede stoffer over analysemetodernes detektionsgrænse.

Viborg Kommune har under særlige indsatser tilføjet ”Indsats 1.2a Overvågning af pesticider og andre miljøfremmede stoffer”, hvis der er påvist et pesticid, nedbrydningsprodukt eller andet miljøfremmed stof over detektionsgrænsen.

Region Midt ønsker, at Viborg Kommune orienterer ved forhold, der kan betyde, at indsatsplanen skal revideres. Det kan f.eks. være tilfældet i forbindelse med den generelle indsats og resultater i forbindelse med ”Overvågning”. Viborg Kommune vil løbende orientere Region Midt, hvis indsatsplanerne revideres.

Hans De Neergaard stiller spørgsmål til troværdigheden af de afgrænsede indvindingsoplande, som Naturstyrelsen har beregnet til de pågældende vandværker. Det er Viborg Kommunes opfattelse, at Naturstyrelsens/Miljøstyrelsens udpegninger for Rødkærsbro-området for nogle af oplandene er behæftet med nogen usikkerhed, og derfor er der for disse oplande ikke udlagt prioriterede områder inden for indsatsområderne.

Viborg Kommune har meddelt Miljøstyrelsen, at kommunen ønsker, at enkelte indvindings- oplande genberegnes ved først kommende lejlighed.

Alternativer
Intet.

Tidsperspektiv
Efter endelig vedtagelse i byrådet vil der hvert 6. år ske en opdatering af indsatsplanerne for Rødkærsbro-området.

Økonomiske forhold og konsekvenser
Intet.

Juridiske forhold
Forvaltningen skal udarbejde drikkevandsindsatsplaner for alle almene vandværker i Viborg kommune.

Indsatsplanerne er udarbejdet i henhold til vandforsyningslovens § 13 og §13a og efter de retningslinjer, der fastlægges i ”Bekendtgørelse om indsatsplaner - bekendtgørelse nr. 912 af 27.06.2016.

Retsvirkning – Vandforsyningslovens § 13c:
”Kommunalbestyrelsen lægger ved afgørelse af sager de retningslinjer til grund, der er givet i en indsatsplan vedtaget efter [§ 13](#).

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen gennemfører indsatsplaner, som den har vedtaget efter [§ 13](#) og [§ 13 a](#).”

Planmæssige forhold
Drikkevandsindsatsplaner hører til kategorien af sektorplaner. Kommunens øvrige planer skal være i overensstemmelse med indsatsplanen.

Aftaler efter indsatsplanen skal godkendes af kommunen for at sikre, at de ikke strider imod indsatsplanen eller besværliggør gennemførelsen af den.

I de tilfælde hvor indsatsplanen berører forhold, der er omfattet af kommune- og lokalplaner, skal det sikres, at der er overensstemmelse mellem indsats-, kommune- og lokalplaner, idet disse planer også skal være i overensstemmelse med de statslige vandplaner og ikke må besværliggøre gennemførelsen af vand-, natur- og indsatsplaner.

Bilag

Indsatsplan for Højbjerg By Vandværk

Indsatsplan for Mammen By Vandværk

Indsatsplan for Rødkærsbro Vandværk

Indsatsplan for Sdr. Rind Vandværk

Indsatsplan for Tange Vandværk

Indsatsplan for Vindum Vandværk

Indsatsplan for Vinkel By Vandværk

Redegørelse om indsatsplanernes indsatser

Oversigt over bemærkninger med Viborg kommunes bemærkninger

Høringssvar i deres fulde ordlyd

Punkt 3: Forundersøgelser af risikoområderne 30 (Hald Ege), 33 (Vinkel), 57 (Sparkær) og 65 (Vroue) i klimatilpasningsplanen (bevillingssag)

18/52440

Resume

I Viborg Kommunes klimatilpasningsplan er der blandt andet udpeget følgende risikoområder:

- Hasselvænget, Hald Ege (nr. 30)
- Vinkelvej/Horsdalvej, Vinkel (nr. 33)
- Langgade, Sparkær (nr. 57)
- Vrouevej, Vroue (nr. 65)

Forvaltningen har i samarbejde med rådgiver gennemført en forundersøgelse af de fire risikoområder.

På baggrund af forundersøgelserne vurderes der ikke at være væsentlig risiko for oversvømmelse i to af områderne (nr. 57 og 65), mens der vurderes at være en betydelig oversvømmelsesrisiko i området i Hald Ege og Vinkel (nr. 30 og 33).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forvaltningen igangsætter udvidelsen af det planlagte bassin ved risikoområde nr. 33, Vinkelvej/Horsdalvej i Vinkel,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 100.000 kr. til kontoen ”Klimatilpasning, risikoområde 33” med rådighedsbeløb i 2020,
3. at udgiften på 100.000 kr. i 2020 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning - Ramme”,
4. at yderligere tiltag i risikoområderne 30 og 33 afventer inddragelse af berørte grundejere,
5. at risikoområderne 57 og 65 afsluttes på baggrund af forundersøgelsen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget indstiller til byrådet,

1. at forvaltningen igangsætter udvidelsen af det planlagte bassin ved risikoområde nr. 33, Vinkelvej/Horsdalvej i Vinkel,
2. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 100.000 kr. til kontoen ”Klimatilpasning, risikoområde 33” med rådighedsbeløb i 2020,
3. at udgiften på 100.000 kr. i 2020 finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning - Ramme”,
4. at yderligere tiltag i risikoområderne 30 og 33 afventer inddragelse af berørte grundejere, og
5. at risikoområderne 57 og 65 afsluttes på baggrund af forundersøgelsen.

Sagsfremstilling

Historik

Den 25. januar 2017 ([sag nr. 19](#)) vedtog byrådet klimatilpasningsplan for Viborg Kommune. I denne er der udpeget en række fremtidige risikoområder, hvor vand på terræn kan forekomme i forbindelse med kraftige regnhændelser.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Områder

I Viborg Kommunes klimatilpasningsplan (Kommuneplantillæg nr. 57 til Kommuneplan 2013-2025 for Viborg Kommune) er følgende 4 områder udpeget som risikoområder:

- Nr. 30 – Hasselvænget i Hald Ege
- Nr. 33 – Vinkelvej/Horsdalvej i Vinkel
- Nr. 57 – Langgade i Sparkær
- Nr. 65 – Vrouevej i Vroue

Områdernes placering kan ses i bilag 1.

Forvaltningen har igangsat undersøgelser af disse risikoområder med henblik på at vurdere og minimere risikoen for oversvømmelser. Resultatet af undersøgelserne fremgår af bilag 2 med tilhørende oversvømmelseskort i bilag 3.

Risikoområde nr. 30

Ved Hasselvænget i Hald Ege. Området er udpeget i klimatilpasningsplanen, da kortlægning viser risiko for oversvømmelse af ejendomme fra kloaksystemet. Der er siden kortlægningen gennemført et kloakprojekt i området, hvor ejendomme har haft muligheden for at træde ud af det fælleskloakerede kloakfællesskab med hensyn til tag- og overfladevand mod tilbagebetaling af del af tilslutningsbidraget (tillæg nr. 3 til Spildevandsplan 2014-2018, byrådsmødet den 15. december 2015, [sag nr. 31](#)). 77% af ejendommene har taget imod tilbuddet, og Energi Viborg har udskiftet pumpestation og etableret nyt rørbassin. Desuden er en del af vejvandet fra Niels Bugges Vej og Hasselvænget ført til nedsivning. Hald Ege Skole har fået etableret separatkloak, således at regnvand herfra nu er koblet på regnvandssystemet, som ligger i Egeskovvej.

Der er lavet en ny og opdateret beregning af oversvømmelsesrisikoen i området. De nye beregninger viser en mindre risiko for oversvømmelser end de beregninger, der er gennemført i forbindelse med udarbejdelse af klimatilpasningsplanen. Forskellen mellem de to beregninger skyldes de udtrædne ejendomme samt opdatering af de bagvedliggende forudsætninger. Der er stadig risiko for oversvømmelse af bestemte ejendomme, dog i højere grad længere mod syd, krydset Hasselvænget og Birkevænget, i et område, som består af ældre separatkloak.

Oversvømmelsesrisikoen kan mindskes ved at opdimensionere eksisterende regnvandsledning i Birkevænget og frakoble skybrudsregn fra Hald Ege skole.

Risikoområde nr. 33

Område i Vinkel, langs baghaver tilhørende boliger på Vinkelvej og Horsdalvej. En drænledning er koblet ind på regnvandsledningen øst for Vinkel. Kortlægning fra klimatilpasningsplanen viser oversvømmelse omkring denne drænledning og en gammel fællesledning i samme tracé. Fælleskloakken i Vinkel er planlagt omlagt via tillæg nr. 6 til Spildevandsplan 2019 (byrådsmødet den 18. december 2019, [sag nr. 6](#)).

Der er lavet en ny og opdateret beregning af oversvømmelsesrisikoen i området baseret på de nye ledningsdimensioner og bassiner. De nye beregninger viser, at oversvømmelserne inden for selve risikoområdet er formindsket ved lave regnhændelser, men når det planlagte bassin øst for Vinkelvej 172 er fyldt op under skybrudssituationer, så sker der tilbagestuvning til drænledningen, med dertil følgende oversvømmelser. Derudover ses en større afstrømning langs Horsdalvej og over Sønderhøjvej, hvilket skyldes, at der i den nye model er indregnet overfladeafstrømning fra marker syd for Vinkel.

Oversvømmelsesrisikoen kan mindskes ved at udvide bassinet øst for Vinkelvej 172 fra 1.000m³ til 1.600m³. Beregning viser at der ved denne bassinstørrelse først sker opstuvning i drænledningen ved en nuværende 50 års hændelse, hvilket i år 2050 svarer til en 20 års hændelse.

Oversvømmelserne langs Horsdalvej og Sønderhøjvej kan mindskes ved at etablere forhøjninger og kantsten langs vejene.

Risikoområde nr. 57

Omkring Langgade i Sparkær, krydsene Borrisvej, Østervang og Smedevej. Kortlægning fra klimatilpasningsplanen viser oversvømmelse fra kloakken. En stor del af fælleskloakken er planlagt omlagt via tillæg nr. 29 til Spildevandsplan 2014-

18 (byrådsmødet den 24. april 2019, [sag nr. 4](#)).

Der er lavet en ny og opdateret beregning af oversvømmelsesrisikoen i området baseret på de nye ledningsdimensioner og bassiner. De nye beregninger viser, at oversvømmelserne i høj grad forsvinder, hvilket både skyldes, at ledningerne opdimensioneres i forbindelse med omlægning af kloakken, og at forudsætninger for beregningerne er tilpasset de faktiske forhold.

Risikoområde nr. 65

Vrouevej i Vroue. Kortlægning fra klimatilpasningsplanen viser oversvømmelse fra kloakken. En stor del af fælleskloakken er planlagt omlagt via tillæg nr. 8 til Spildevandsplan 2019 (byrådsmødet den 18. december 2019, [sag nr. 7](#)).

Der er lavet en ny og opdateret beregning af oversvømmelsesrisikoen i området baseret på de nye ledningsdimensioner. De nye beregninger viser, at oversvømmelserne i høj grad forsvinder, hvilket skyldes, at ledningerne opdimensioneres, og at de bagvedliggende forudsætninger for beregningerne er forbedrede.

Forvaltningens vurdering

På baggrund af forundersøgelserne anbefaler forvaltningen følgende:

Risikoområde 30

Forundersøgelsens beregninger viser, at der ud over de allerede gennemførte tiltag stadig kan være en risiko for oversvømmelse af ejendomme i området. Forvaltningen har dog ikke kendskab til, i hvor høj grad kortlægningen stemmer overens med grundejernes oplevelser, da der ikke er modtaget henvendelser fra området.

På baggrund af ovenstående sammenholdt med omkostninger til tiltag på omkring 1 mio. kr. er det forvaltningens vurdering, at der skal ske en erfaringsindsamling fra de potentielt berørte grundejere, inden der træffes beslutning om udførelse af tiltag. Indsamlingen bør tage udgangspunkt i nyligt oplevede hændelser, grundet de netop udførte ændringer af kloaksystemet og private tilkoblinger.

Risikoområde nr. 33

Forundersøgelsens beregninger viser, at der kan ske oversvømmelse af bygninger på grund af tilbagestuvning fra det planlagte bassin øst for Vinkelvej 172. Omkostningerne til udvidelse af dette bassin er relativt begrænsede (100.000 kr.), da udvidelsen kan indarbejdes i forbindelse med spildevandsforsyningens anlægsarbejde. Forvaltningen har via kloakfornyelsesprojektet fået kendskab til, at området omkring drænledningen generelt opleves som værende vandlidende.

Derudover viser beregningerne, at der kan forekomme oversvømmelser langs Horsdalvej og Sønderhøjvej, primært på grund af afstrømmende overfladevand fra marker under skybrud. Forvaltningen har ikke kendskab til, om dette stemmer overens med oplevede hændelser.

På baggrund af ovenstående er det forvaltningens vurdering, at risikoen for tilbagestuvning i drænledningen bør formindskes ved etablering af et udvidet bassin, således at der også er plads til skybrudsvand.

I forhold til de kortlagte oversvømmelser langs Horsdalvej og Sønderhøjvej vurderer forvaltningen, at der skal ske en erfaringsindsamling fra de potentielt berørte grundejere, inden der træffes beslutning om udførelse af tiltag.

Risikoområde nr. 57 og 65

Forundersøgelsen viser, at der ikke er risiko for oversvømmelser i Sparkær eller Vroue efter kloakfornyelserne. Det er derfor forvaltningens vurdering, at der ikke bør iværksættes tiltag.

Alternativer

Der vurderes at være følgende alternativer:

Risikoområde nr. 30

Området kan sikres via alle foreslåede tiltag på nuværende grundlag uden at indhente lokale erfaringer. Omkostningerne anslås da til ca. 1 mio. kr.

Risikoområde nr. 33

Som alternativ kan der udføres alle foreslåede tiltag uden at indhente yderligere lokale erfaringer. Omkostningerne anslås da til i alt ca. 800.000 kr., hvor udvidelse af bassin anslås at udgøre 100.000 kr. heraf.

Risikoområde nr. 57 og 65

Her er ingen indsats, og derfor vurderes der ikke at være alternativer.

Tidsperspektiv

Risikoområde nr. 33 – etablering af udvidet bassin i Vinkel, øst for Vinkelvej 172 kan ske i 2020 i forbindelse med kloakfornyelsesprojektet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Afslutning af risikoområderne 57 og 65 har ingen økonomiske konsekvenser.

Etablering af et udvidet bassin i Vinkel anslås til 100.000 kr. Udgifter ønskes finansieret via det afsatte rådighedsbeløb på kontoen ”Indsatsplan for klimatilpasning”.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Forundersøgelse af 4 risikoområder udpeget i klimatilpasningsplanen

Oversvømmelseskort

Punkt 4: Administrationsgrundlag for naturindsatsen i Viborg Kommune 2020-2023

19/50902

Resume

Udvalget forelægges en opdateret udgave af notatet 'Administrationsgrundlag for naturindsatsen' for perioden 2020-2023 vedhæftet en handlingsplan for natur- og parkprojekter i 2020.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget godkender 'Administrationsgrundlag for naturindsatsen'.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Indstillingen blev godkendt.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget godkendte på sit møde 27. februar 2019 ([sag nr. 13](#)) notatet 'Administrationsgrundlag for naturindsatsen' 2019-2022'.

Inddragelse og høring

Det Grønne Råd for Viborg Kommune behandlede på sit seneste møde den 12. december 2019 et udkast til en opdateret udgave af notatet - 'Administrationsgrundlag for naturindsatsen 2020-2023'.

Rådet bemærkede bl.a.:

- Realiseringen af handlingsplanens indsatser i 2020 imødeses med glæde og spænding.
- Forvaltningen blev opfordret til at lave en bedre kobling mellem naturprojekter og adgang samt til at etablere flere bynære projekter i oplandet.

Beskrivelse

Administrationsgrundlaget indeholder som tidligere et prioriteringsgrundlag for naturindsatsen, en status over projektyper og finansiering samt to bilag med hhv. en opgørelse over de væsentligste gennemførte kommunale initiativer og projekter i perioden fra 2007 til 2019 og en handlingsplan for 2020.

Den overordnede prioritering er justeret lidt med de nye prioriteringer, blandt andet om Viborg Kommunes sammenhængsmodel og øvrige politisk besluttede mål og indsatser, bl.a. "Grøn omstilling – katalog over indsatser".

I forhold til det Grønne Råds bemærkninger på mødet den 12. december 2019 kan bemærkes, at forvaltningen netop arbejder med at koble naturprojekter og adgang, fx ved Jordbro Eng sø, og at bynære projekter skal forstås bredere end Viborg By.

Forvaltningen har på den baggrund vurderet, at de indkomne bemærkninger ikke giver anledning til overordnede principielle ændringer af notatet.

Det opdaterede udkast er vedhæftet som bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Notatet sætter rammerne for forvaltningens indsatser på natur- og friluftsområdet i perioden 2020 til 2023.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet (finansieringen af projekter er beskrevet i notatet).

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Administrationsgrundlag for naturindsatsen 2020-2023 pr. 07.01.2020.

Punkt 5: Bekæmpelse af problemarter (mårhund m.m.) i Viborg Kommune

19/37135

Resume

Udvalget har ønsket en drøftelse af problemer med bl.a. mårhund og måger samt en konkret ansøgning fra jægere om støtte til bekæmpelse af problem-arten mårhund. Udvalget skal drøfte, om der skal prioriteres ressourcer til yderligere indsatser for bekæmpelse af konkrete invasive arter og problemarter.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens redegørelse om invasive arter og problemarter i Viborg Kommune, herunder mårhund,
2. at der på grundlag af sagsfremstillingen tages stilling til principper for kommunens inddragelse i bekæmpelse af konkrete arter,
3. at der på grundlag af beslutningen i punkt 2 tages stilling til jægerens ansøgning om støtte til bekæmpelse af mårhund.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens redegørelse om invasive arter og problemarter i Viborg Kommune, herunder mårhund, og besluttede,

1. at principper for kommunens inddragelse i bekæmpelse af konkrete arter, jf. sagsfremstillingen, følges,
2. at udvalget følger udviklingen i forhold til sæler og skarver,
3. at forvaltningen løbende informerer interessenter om at modvirke spredningen af signalkrebs,
4. at der arbejdes videre med muligheden for at regulere måger (hvor lovgivning giver mulighed for regulering), der hvor de er et problem, og
5. at jægerens ansøgning om støtte til bekæmpelse af mårhund imødekommes med et beløb på 50.000 kr., idet der ønskes løbende evaluering.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget har ikke tidligere behandlet sager om mårhund eller andre såkaldte ”problem-arter”. Udvalget har dog tidligere behandlet sager om konkrete invasive arter, nemlig plantearten kæmpe-bjørneklo: Udvalget vedtog på mødet den 2. oktober 2014 ([sag nr. 7](#)) at igangsætte bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo langs Tange Å og Vindelsbækken for driftsmidler. Udvalget besluttede på mødet den 7. januar 2016 ([sag nr. 14](#)) en strategi for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo. Udvalget besluttede på mødet den 3. november 2016 ([sag nr. 5](#)) at afsætte 0,5 årsværk fra driftskontoen årligt til arbejdet og på samme møde ([sag nr. 6](#)), at der udarbejdes en kommunal indsatsplan for bekæmpelse af bjørneklo, hvilken byrådet vedtog på mødet den 20. december 2017 ([sag nr. 29](#)).

Inddragelse og høring

På baggrund af en ansøgning om støtte til bekæmpelse af mårhund meddelte forvaltningen primo november 2019 jægerne, at ansøgningen forventedes forelagt Klima- og Miljøudvalget i starten af 2020 i sammenhæng med en samlet redegørelse om såkaldte problemarter, herunder mårhund (denne redegørelse).

Problemarter har været drøftet indledende på et møde i Det Grønne Råd den 4. september 2019, hvor forvaltningen også tilkendegav, at udvalget forventes forelagt sagen i form af en samlet redegørelse.

Rådet har drøftet emnet yderligere på deres møde den 12. december 2019, hvor et udkast til oversigten i bilag 1 blev drøftet. På mødet udtalte jægerens repræsentant, at problemet med mårhunde er rimeligt alvorligt. Formanden for rådet opfordrede medlemmerne til, at organisationerne indsendte deres bemærkninger til udkastet. Der er ikke modtaget bemærkninger.

På samme møde og ved flere tidligere lejligheder blev sportsfiskernes synspunkter på problemer med sæler og skarver over for især havørreder fremlagt og drøftet. Sportsfiskernes holdning er især, at slusen ved Hjarbæk Fjord er et meget væsentligt problem for havørredbestanden, da et stort antal sæler og skarver æder en meget stor del af havørrederne, når de skal gennem den smalle passage ved slusen og op i åerne for at gyde.

Beskrivelse

Definitioner

Invasive arter er dyr og planter, der spredes til områder, som de ikke selv ville kunne sprede sig til, og som har en negativ effekt på den oprindelige biodiversitet.

Det er derimod ikke muligt at lave en entydig opdeling af problemarter og 'uproblematiske' arter. Definitionen af 'problemart' bør fastslås på baggrund af de samfundsmæssige problemer, som en given art forårsager i forhold til økonomiske interesser (landbrug, skovbrug, fiskeri, bebyggelse, diger), støj- eller sundhedsmæssige gener, risiko for flysikkerhed eller risiko i forhold til truet biodiversitet og målsætning i naturplaner.

Overblik

Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen har udarbejdet flere dokumenter om de væsentligste invasive arter og problemarter. Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen har rangordnet arterne efter, hvor alvorlige risici og skadevirkninger de enkelte arter samlet set vurderes at have. Det gælder deres spredningspotentiale, levestedets bevarings- eller naturværdi, påvirkning af hjemmehørende arter, påvirkning af økosystemfunktioner, økonomiske effekter og helbredseffekter.

Efter dette scoringssystem vurderes rotten at være det alvorligste problem (score 18 ud af maksimalt 18). På de næste pladser kommer kæmpe-bjørneklo og mårhund (score 17 ud af max. 18).

Af andre væsentlige invasive arter og problemarter kan nævnes amerikansk mink, signalkrebs, vaskebjørn, rynket rose, vandremusling, sildig/kanadisk gyldenris, glansbladet hæg, stillehavsøsters, bjergfyr, japansk pileurt/kæmpe-pileurt, kæmpe-balsamin, bisamrotte m.fl.

Forvaltningen har udarbejdet en lokalt tilpasset oversigt på grundlag af Miljøstyrelsens og Naturstyrelsens dokumenter (bilag 1). I oversigten er også nævnt, hvad der findes af regler/forvaltningsplaner for bekæmpelse, hvem der er ansvarlige/aktører, og hvilke værktøjer og tiltag der foretages eller kan foretages.

I oversigten er også anført arter, som ikke er invasive arter, men som kan give anledning til lokale gener. Det gælder fx spættet sæl, ulv, skarv, råger, måger, skader, krager, duer og andrikker. Flere af dem er omfattet af statslige forvaltningsplaner og/eller lokale kommunale indsatser.

Konkret om mårhund

Mårhund er en problemart og desuden en invasiv art, som må bekæmpes døgnet rundt og året rundt. Der findes en ældre statslig indsatsplan for bekæmpelse (fra 2010), og Miljøstyrelsen har for nylig haft et udkast til en ny forvaltningsplan i høring (efteråret 2019). Miljøstyrelsen har i 2018 og 2019 haft en tilskudspulje (senest på 300.000 kr.), som jægere kunne søge (puljen er opbrugt).

Mårhund vurderes blandt jæger- og naturorganisationer at være et alvorligt og stigende problem for fugle og mindre dyr i den jyske natur. Forvaltningen har i den anledning i oktober 2019 modtaget en konkret ansøgning fra jægerne i Viborg Kommune samt Jægerrådet om støtte på 93.000 kr. til bekæmpelse af mårhund (bilag 2).

Viborg Kommune har sammen med 7 andre midt- og vestjyske kommuner (Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Skive og Struer) i brev af 16. december 2019 (bilag 3) opfordret Miljøministeren til at sikre, at bekæmpelsen af mårhund prioriteres væsentligt højere, end Miljøstyrelsens udkast til forvaltningsplan lægger op til.

Konkret om generende fugle, herunder måger og råger

De fleste fuglearter er hjemmehørende arter og dermed ikke invasive arter. Fugle kan dog lokalt være generende og dermed problemarter. Viborg Kommune informerer om reglerne og mulighederne for bekæmpelse af udvalgte generende fugle i byerne på hjemmesiden - <https://kommune.viborg.dk/Borger/Natur,-miljoe-og-affald/Skove-og-parker/Generende-fugle>.

Langt de fleste måger er fredede efter jagtlovgivningen. For sølvmåger er der dog for nylig åbnet op for jagt, og det gælder desuden, at hvis der ikke findes anden tilfredsstillende løsning, kan Naturstyrelsen via vildtskadebekendtgørelsen give tilladelse til regulering. Forvaltningen har ikke kendskab til henvendelser om, at sølvmåger udgør et problem i Viborg Kommune.

For hættemåger er der ingen regler, der giver mulighed for regulering. Arten er på gullisten, dvs. i tilbagegang og opmærksomhedskrævende. Viborg Kommune har ingen politik eller praksis for bekæmpelse af måger i byerne.

Viborg Kommune regulerer jf. vildtskadebekendtgørelsen råger i flere kommunale parker og skovområder i Viborg By, fx ved Asmild Kirke og i Granada. Her vurderes rågerne at være til så stor gene for naboerne, at regulering er nødvendig. Reguleringen udføres i et samarbejde mellem kommunen og jagtforeningerne. Kommunen sørger for de nødvendige tilladelser ved Naturstyrelsen og Politi, og jægerne står for selve reguleringen. Der bliver årligt skudt ca. 1.000 råger i Viborg.

Forvaltningens bemærkninger

Bekæmpelse af invasive arter er oftest ressourcetungt og med lang tidshorisont:

Kommunerne har ansvaret for en effektiv bekæmpelse af rotter ved hjælp af kommunale rottebekæmpere eller ansatte i et bekæmpelsesfirma, og kommunen har vedtaget en handleplan.

Det er derudover kun en kommunal forpligtigelse at foretage bekæmpelse af invasive arter og problemarter, hvis der er vedtaget en indsatsplan, hvilket byrådet har gjort for bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo.

Kommunens frivillige indsats til bekæmpelse af råger i byer er begrænset til administrativ støtte til dispensationer og tilskud til patroner m.m. Indsatsen hører under Teknisk Udvalg.

Viborg Kommune har hidtil ikke prioriteret indsats til bekæmpelse af andre arter, herunder mårhund. I de øvrige 7 midt- og vestjyske kommuner er der i 2019 samlet givet ca. 200.000 kr. til mårhundebekæmpelse. Indsatsen har i år foreløbig ført til ca. 1.000 nedlagte mårhunde i de 7 kommuner.

Forvaltningen vurderer, at mårhunde også i Viborg Kommune er et væsentligt problem, som det vil være hensigtsmæssigt at gøre en lokal indsats over for. Indsatsen kan hensigtsmæssigt ske ved, at lokale jægere som ansøgere gives tilskud til en frivillig indsats, fx til indkøb af vildtkameraer, simkort, foderrør, foder og fælder mv. Forvaltningen anbefaler, at jægerens ansøgning imødekommes.

Mulige principper for støtte til bekæmpelse

Hvis der prioriteres midler til bekæmpelse af flere konkrete arter end den kommunale forpligtelse (pt. rotter og kæmpe-bjørneklo), kan det tænkes at skabe præcedens for ønsker om støtte til bekæmpelse af andre invasive arter og problemarter. Udover mårhund kan der blive tale om fx vaskebjørn og japansk pileurt/kæmpe-pileurt.

På den baggrund bør der overvejes nogle generelle principper for eventuel indsats eller støtte til bekæmpelse invasive arter og problemarter.

Følgende principper kan drøftes:

1. Typer af arter: Arter (især invasive) med høj statslig risikovurdering, hvor der er bekendtgørelser om krav til eller mulighed for en kommunal indsatsplan.

- Forslag til kommunal indsats: Kommunen skal eller kan udarbejde en indsatsplan.
- Eksempler på indsats: Kommunal bekæmpelse af rotter (lovkrav) eller bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo via kommunal indsatsplan (valgfrit for kommunen).

Med hensyn til bekæmpelse af invasive plantearter er der særlige problemstillinger: Som det er tilfældet med kæmpe-bjørneklo, er der ofte tale om en særlig ressourcetung udfordring – administrativt og økonomisk, som det i fleste tilfælde kræver vedtagelse af en kommunal indsatsplan at iværksætte. Dette kan på lidt længere sigt blive tilfældet for japansk pileurt/kæmpe-pileurt.

2. Typer af arter: Arter (især invasive) med statslige risikovurderinger og puljer, hvor frivillige kan søge til bekæmpelse af konkrete arter.

- Forslag til kommunal indsats: Kommunen kan vælge at støtte frivillige grupper med ekstra økonomiske tilskud.
 - Eksempler på indsats: Hvis dette princip følges, vil det konkret betyde, at kommunen kan give støtte til, at jægere lokalt kan bekæmpe mårhunde, idet Miljøstyrelsen og Naturstyrelsen vurderer problemerne med mårhund som den mest påtrængende udfordring, og har (haft) en tilskudsordning, som jægere kunne søge.
3. Typer af arter: Problemarter, hvor jagtreglerne og vildtskadebekendtgørelsen giver muligheder for regulering.
- Forslag til kommunal indsats: Kommunen kan vælge at støtte frivillige grupper med økonomiske tilskud.
 - Eksempel på indsats: Bekæmpelse af råger og andrikker. Her giver kommunen i forvejen støtte til jægere til lokal bekæmpelse. Der er desuden mulighed for at iværksætte bekæmpelse af sølvmåger, hvis det vurderes som et problem.
4. Typer af arter: Problemarter i øvrigt, hvor jagtreglerne og vildtskadebekendtgørelsen ikke giver muligheder for regulering.
- Forslag til kommunal indsats: Her vil man ofte støde på udfordringer med, at arterne er hjemmehørende og ikke er invasive arter. For flere af arterne kan det kræve særlige dispensationer til få lov til at bekæmpe dem. Kommunen kan her undersøge mulighederne for dispensationer og konkrete tiltag, fx lokale skræmmekampagner.
 - Eksempel på indsats: I problemstillingen med hættemåger i Søndre Mose undersøges netop mulighederne for dispensationer og konkrete tiltag med fx lokale skræmmekampagner.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Iværksættelse af bekæmpelse af forskellige konkrete arter kan kræve planlægning med en lang tidshorisont. Iværksættelse af bekæmpelse af mårhund i form af støtte til jægere kan ske umiddelbart eller inden for en kortere tidshorisont. Bekæmpelse af måger og andre arter afhænger af arten og kan kræve dispensationer.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hvis udvalget vælger at prioritere flere ressourcer til bekæmpelse af konkrete problemarter, vil det medføre øgede driftsudgifter. Hvis udvalget konkret vælger at støtte jægernes ansøgning om støtte til bekæmpelse af mårhund, vil det medføre en engangsudgift, som kan tages over driften.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Problemarter og invasive arter

Ansøgning mårhund

Brev til ministeren om mårhund

Punkt 6: Anmodning om genetablering af Dalgas Bro

17/1870

Resume

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om forvaltningen på baggrund af anmodning fra en gruppe af borgere skal arbejde videre med muligheden for genetablering af Dalgas Bro over Jordbro Mølle Å i Liebes Plantage og Dalgas Plantage nær Stoholm.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget tager stilling til sagen.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Forvaltningen oplyste, at det i sagsfremstillingen er anført, at begge bredejere ikke ønsker broen genetableret. Det har efterfølgende vist sig, at det kun er den ene bredejer, som ikke ønsker broen genetableret.

Klima- og Miljøudvalget besluttede, at der ikke arbejdes videre med genetablering af Dalgas Bro over Jordbro Mølle Å. Udvalget bemærker dog, at det vil se positivt på tilskud til broen, hvis der kan opnås lokal enighed om evt. placering.

Sagsfremstilling

Historik

En omlæggelse af vejen har været politisk behandlet 2. april 2014 i Teknisk Udvalg ([sag nr. 7](#)).

Teknisk Udvalg traf beslutning om, at vejen ikke kunne tillades omlagt. Viborg Kommune hjemkaldte efterfølgende afgørelsen pga. sagsbehandlingsfejl. Inden kommunen traf en ny afgørelse i sagen, blev ansøgningen om omlæggelse trukket tilbage af ansøger.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Anmodning om genetablering af Dalgas Bro

Forvaltningen har modtaget en anmodning underskrevet af Michael Toft Væsel, på vegne af Gammelstrup Borgerforening, og af Susanne Bak, på vegne af Stoholm Borgerforening. Anmodningen er vedlagt som bilag 2.

De to borgerforeninger ønsker en genetablering af Dalgasbro over Jordbro Mølle Å, som tidligere forbandt Liebes Plantage og Dalgas Plantage nær Stoholm.

Broen og vejene, der fører til broen, har ifølge borgerforeningerne eksisteret i mere end 150 år og blev etableret som vejadgang over Jordbro Mølle Å fra Nr. Søbyvej til Gammelstrupvej. Broen og vejene har fungeret som bindeled imellem landsbyerne og har i de senere år været brugt af sportsfiskerforeningen, naturelskere og motionister, ifølge borgerforeningen.

Viborg Sportsfiskerforening gentaberede i 1994 broen med offentligt tilskud, blandt andet fra Viborg Amt. Siden forfaldt broen, og broen blev i 2011 fjernet.

Borgerforeningerne er af den opfattelse, at Viborg Kommune har set passivt til og derved indirekte givet tilladelse til, at broen kunne fjernes, uden at broens ejer, Sportsfiskerforeningen, gav samtykke til, at broen blev fjernet.

Efter Borgerforeningens opfattelse foreligger der minimum hævdvunden vejret for flere lodsejere, som ejer ejendomme øst for åen, men som har fast bopæl vest for åen.

Borgerforeningerne gør gældende, at der foreligger en almen vejret til at passere de veje, der er udlagt i matriklen, og broen.

Forvaltningens bemærkninger

I 2011 forlangte Viborg Kommune, at broen skulle fjernes, idet den var sammenstyrtet og hindrede vandets frie løb i strid med vandløbslovens bestemmelser. Samtidigt hermed gjorde Viborg Kommune opmærksom på, at en permanent fjernelse af broen skulle behandles efter naturbeskyttelseslovens regler om nedlæggelse af veje og stier, der tjener som adgang for offentligheden til naturområder. Herefter modtager forvaltningen ansøgning om permanent nedlæggelse af broen efter privatvejsloven. Forvaltningen behandlede anmodningen om permanent nedlæggelse og kunne umiddelbart konstatere, at dette ikke var muligt, idet nogle ejendomme ville blive juridisk vejløse. Forvaltningen gav derfor afslag på nedlæggelse efter privatvejsloven.

I 2013 modtog Viborg Kommune en anmodning om afholdelse af vejsyn fra Kaj Steen Mylius Rasmussen med henblik på genetablering af broen. Kaj Steen Mylius Rasmussen ejede på dette tidspunkt ejendomme, som havde vejret over den tidligere bro, og var derfor berettiget til at anmode om vejsyn. Kaj Steen Mylius Rasmussen solgte imidlertid senere sine ejendomme med vejret over den tidligere bro, og vejsynssagen blev dermed annulleret.

Senere i 2013 modtog forvaltningen ansøgning om tilladelse til omlæggelse af den private fællesvej, hvor den tidligere bro indgik. Anmodningen om tilladelse til omlæggelse af vejen var foranlediget af de lodsejere, der ikke ønsker broen genetableret pga. deres interesse i at bruge området til kronvildt og jagt. Anmodning om omlæggelse af vejen blev tilbagekaldt i oktober 2014, da ejendommene med vejret til vejen blev solgt.

Hævd

Borgerforeningerne anfører en række synspunkter om, at der skulle være vundet hævd på at bruge stierne i området samt broen. Kommunen har ikke kompetence eller lovhjemmel til at afgøre spørgsmål om hævd. Ønsker borgerforeningerne hævdsspørgsmålet afklaret, er det alene domstolene, som kan træffe en afgørelse. I øvrigt skal det bemærkes, at domstolene i tidligere lignende sager har taget stilling til spørgsmålet om, at en ikke nærmere afgrænset gruppe af personer/interessenter kan vinde hævd på en vejret, hvilket domstolene indtil videre har afvist.

Forholdene i dag kan opsummeres til, at der ikke er en bro, der foreligger ikke dokumenterede vejretigheder, og der foreligger ikke (ny eller gammel) skriftlig accept fra begge bredejere (ejere af de ejendomme som grænser til åen), hvor broen ønskes genetableret.

Eventuelle muligheder for genetablering af broen:

1. Der indgås ny privatretlig aftale med bredejerne om etablering af en bro
2. Der eksproprieres til en offentlig sti med bro over åen
3. Fredning af området efter reglerne i Naturbeskyttelseslovens kapitel 6

Ad mulighed 1, frivillig aftale med bredejerne

Der er tidligere blevet søgt indgået aftale med bredejerne om etablering af broen, hvilket ikke er lykkedes, fordi bredejerne ikke er interesserede i en bro over åen på deres ejendomme.

Ad mulighed 2, ekspropriation

Kommunen kan efter vejloven beslutte at etablere en offentlig sti. Ligesom mulighed nr. 1 skal retten til arealet sikres (ved arealerhvervelse). Såfremt det ikke kan opnås ved aftale, er ekspropriationen en mulighed, hvis en række forhold er opfyldt:

1. For det første skal ekspropriationen (og stien) være på baggrund af en planlægning af stien/stierne. En sti over Dalgas bro vil skulle indgå i en eller flere stiforbindelser, og det skal være klart, hvad stiernes formål er. Stiernes placering skal også være fastlagt.
2. For det andet må en ekspropriation ikke være mere indgribende end nødvendigt. Det betyder, at det i stiplanlægningen skal undersøges, om stien i forhold til sit formål kunne ligge mere hensigtsmæssigt andre steder.

3. For det tredje skal ekspropriationen være nødvendig for at opfylde almene offentligretlige behov. Planlægningen af stierne skal vise, at det er nødvendigt i et større perspektiv at have en sti over en genetableret broforbindelse over Jordbro Mølle Å.

Det er altså ikke muligt alene at ekspropriere til en broforbindelse, men det kan være muligt at ekspropriere til et større stiprojekt i området, som kan indbefatte en bro. Det er ikke sikkert, at det er nødvendigt, at stien krydser åen for at opfylde sit rekreative formål. Dermed er det ikke givet på forhånd, at et stiprojekt vil sikre en broforbindelse, og det er ikke sikkert, at en broforbindelse nødvendigvis skal placeres på samme sted som den tidligere bro, hvis der til opfyldelse af et konkret projekt findes en bedre linjeføring. Det vil afhænge af et konkret projekt, om mulighederne for at ekspropriere foreligger.

Da der på nuværende tidspunkt ikke foreligger konkrete forslag til et større stiprojekt i området, kan der ikke gives et videre præcist skøn over omkostningerne til et sådant projekt. Flere af ejendommene er lystejeendomme med jagtrettigheder. Hvis der skulle føres en offentlig sti igennem disse arealer, ville det kunne nedsætte ejendommenes værdi. Ekspropriation og anlæg af et større stiprojekt må derfor forventes at udgøre et større beløb.

Ad mulighed 3, fredning

Ifølge Naturbeskyttelseslovens kap. 6 har kommunen eller Danmarks Naturfredningsforening mulighed for at rejse fredningssag for genetablering af stiforbindelsen. Forvaltningen vurderer, at det er usikkert, om formålet om genetablering af den lokale stiforbindelse alene kan bære en fredningssag.

Hvis fredningssagen gennemføres, vil det udløse erstatning til lodsejerne, hvoraf mindst en fjerdedel skal betales af kommunen. Genetablering af gangbroen skal finansieres af andre midler end fredningerstatningen – kommunale eller private midler.

Sikring af færdselsmuligheder gennem fredning har været anvendt i bl.a. fredningen af Trækstien langs Gudenåen. Fredningen af Trækstien har dog en bredere kulturhistorisk baggrund. Vedligeholdelsen af Trækstien påhviler kommunen.

På baggrund af ansøgningen fra de to borgerforeninger og forvaltningens bemærkninger ønsker forvaltningen, at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til sagen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Anmodning fra Gammelstrup Borgerforening og Stoholm Borgerforening

Punkt 7: Temadrøftelse: Retningslinjer for større solenergianlæg

19/54831

Resume

På baggrund af et oplæg fra forvaltningen skal Klima- og Miljøudvalget drøfte retningslinjer for større solenergianlæg i Viborg Kommune.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen har modtaget ansøgninger om etablering af to solcelleanlæg på henholdsvis 74 hektar nord for Stoholm og på 100 hektar vest for Kvosted samt en forespørgsel på muligheden for placering af et større solcelleanlæg nord for C. E. Flensborgs Plantage ved Ulbjerg.

Kommuneplan 2017 – 2029 indeholder [retningslinjer for placering af solenergianlæg](#), herunder solceller. Retningslinjerne blev vedtaget den 30. april 2014 ([sag nr. 8](#)).

I Viborg Kommune er der i forvejen opført et solcelleanlæg på 6 hektar på Flyvestation Karup, og der er opført solvarmeanlæg i tilknytning til varmekæderne i Frederiks, Karup, Løgstrup, Ørum og Hammershøj. Der er i øvrigt godkendt lokalplan og varmeprojekt for et solvarmeanlæg i Stoholm, som ikke er opført.

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg om planlægning for solenergianlæg. Oplægget skal danne baggrund for en temadrøftelse i udvalget om retningslinjerne for placering af større solenergianlæg.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

I henhold til Planloven skal kommuneplanen indeholde retningslinjer for beliggenheden af tekniske anlæg. Solenergianlæg betragtes som tekniske anlæg.

Efter Planlovens § 13, stk. 2, skal der tilvejebringes en lokalplan, før der gennemføres større bygge- eller anlægsarbejder. Ifølge 'Vejledning om lokalplanlægning' bør kommunalbestyrelsen, ved vurdering af hvorvidt der skal laves lokalplan, bl.a. vurdere, om projektet vil medføre en væsentlig ændring i det bestående miljø, og om borgerne skal gives lejlighed til at øve indflydelse på planlægningen.

Punkt 8: Temadrøftelse: Grønt Danmarkskort

17/774

Resume

På baggrund af et oplæg fra forvaltningen skal Klima- og Miljøudvalget drøfte visionerne for Grønt Danmarkskort.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog den 23. september 2015 ([sag nr. 5](#)) 'Planstrategi for Kommuneplan 2017' som en integreret del af 'Udviklingsstrategi 2015' for Viborg Kommune. Af planstrategien fremgår det, at byrådet vil revidere kommuneplanens udpegninger af naturområder og økologiske forbindelser gennem et tematillæg som en del af den 'rullende planlægning'.

Byrådet besluttede den 10. oktober 2018 ([sag nr. 6](#)) at inddrage Naturrådets anbefalinger i det kommende tematillæg om natur og landskab.

Inddragelse og høring

Grønt Råd er på sit møde den 12. december 2019 blevet orienteret om status for planlægningen for Grønt Danmarkskort, og rådet drøftede kort planproces og indhold. Rådet udtrykker ønske om at understøtte arbejdet.

Beskrivelse

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg til udarbejdelsen af Grønt Danmarkskort, herunder et forslag til planproces og kortlægningsmetode. Oplægget skal danne baggrund for en drøftelse i udvalget om visionerne for Grønt Danmarkskort.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Ifølge planloven (§ 11a, nr. 14) skal kommuneplanen udpege beliggenheden af naturområder med særlige beskyttelsesinteresser, økologiske forbindelser, potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Udpegningerne udgør Viborg Kommunes del af Grønt Danmarkskort. Kommuneplanen skal desuden indeholde retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne og retningslinjer for prioriteringen af byrådets naturindsats inden for Grønt Danmarkskort.

Punkt 9: Temadrøftelse: Strategisk retning for håndtering af madaffald i Viborg Kommune

18/50828

Resume

I forbindelse med valg af strategisk retning for håndtering af madaffald i Viborg Kommune gennemføres en temadrøftelse vedrørende scenarier for håndtering af madaffaldet fremadrettet. Forvaltningen præsenterer et oplæg på mødet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I 2018 blev der indsamlet ca. 3.100 ton madaffald i Viborg Kommune, og i 2019 blev der indsamlet 5.500 ton. I 2020 forventes mængderne at stige yderligere til ca. 6.800 ton som følge af den afsluttende implementering af en ny affaldsindsamlings- og sorteringsordning ved kommunens borgere. Mængderne i Viborg Kommune svarer til de gennemsnitlige mængder pr. borger fra andre kommuner, der har indført en lignende affaldsordning.

Viborg Kommune afsætter i dag madaffaldet til en ekstern samarbejdspartner, som varetager transport, forbehandling og energiudnyttelse af mængderne. Nuværende kontrakt udløber ved udgangen af 2020, og en ny aftale skal findes forinden. Et nyt EU-udbud for behandling af mængderne kan gennemføres medio 2020.

I forbindelse med valg af strategisk retning for håndtering af madaffald i Viborg Kommune bedes udvalget under nærværende møde drøfte forskellige scenarier for håndtering af madaffaldet fremadrettet. Udover mulighed for at gennemføre et nyt udbud for behandling af madaffaldet kan der også være mulighed for at indgå i potentielle samarbejder med øvrige danske kommuner.

Forvaltningen præsenterer et oplæg på mødet, der viser de overordnede betragtninger for de forskellige strategiske retninger.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Notat til KMU vedr. temadrøftelse om strategisk retning for organisk affald

Endelig Pixiudgave 13 november 2019 - Nomi4S

Punkt 10: Temadrøftelse: Tilskud til frivillige foreninger fra affaldsområdet

20/2095

Resume

I forbindelse med revidering af tilskudsordninger til frivillige foreninger fra affaldsområdet gennemføres en temadrøftelse vedr. status og fremtidig retning for disse. Forvaltningen vil fremlægge oplæg herom under mødet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Nugældende samarbejdsaftale om indsamling af pap og papir blev politisk godkendt på Klima- og Miljøudvalgets møde den [5. september 2013 \(sag nr. 7\)](#).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Kommunen yder tilskud i form af garantipriser for indsamlet pap/papir til en række frivillige foreninger samt til lokaleleje til en sammenslutning af frivillige foreninger, der indsamler pap/papir og genbrugseffekter i Viborg Kommune. Tilskuddene er i øjeblikket finansieret af det gebyrfinansierede affaldsområde.

Ordningen skal drøftes i relation til affaldslovgivningen.

Ovenstående vil blive uddybet i forvaltningens oplæg under mødet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Pap- og papirindsamlingsordningerne med tilhørende garantipriser mv. varetager af frivillige organisationer er af Revas varslet opsagt pr. 30.06.2020 med evt. mulighed for forlængelse.

Aftale om tilskud til lokaleleje fortsætter, indtil den evt. opsiges efter gældende 3-måneders varsel.

Økonomiske forhold og konsekvenser

De aktuelle udgifter til tilskudsordninger til frivillige organisationer på affaldsområdet vil fremgå af forvaltningens oplæg under mødet.

Juridiske og planmæssige forhold

Nuværende tilskudsordninger til frivillige organisationer fra affaldsområdet er ikke hjemlet i affaldslovgivningen.

Bilag

Notat vedr. tilskud til frivillige fra affaldsområdet

Punkt 11: Anvendelse/genanvendelse af affald i Viborg Kommune (orienteringssag)

20/3366

Resume

Medlem af Klima- og Miljøudvalget Allan Clifford Christensen har ønsket en orientering om anvendelse/genanvendelse af affald i Viborg Kommune, herunder mængder og aftagere i ind- og udland.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter sagen på baggrund af forvaltningens orientering.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Medlem af Klima- og Miljøudvalget Allan Clifford Christensen har ønsket et punkt på udvalgets møde, der omhandler/orienterer om de reelle anvendelser på vores affald, med angivelse af reel genanvendelse, mængder og %, samt aftagere og ved udenlandske aftagere orientering om, hvad der sker med reject.

Forvaltningen vil på mødet fremlægge data i det omfang, de foreligger på nuværende tidspunkt, for afsætningsmængder og genanvendelse af det indsamlede affald.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 12: Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

19/51097

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima- og Miljøudvalget tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget godkendte mødelisten med bemærkning om, at mødet den 27. februar flyttes til den 25. februar, og temamødet den 27. april søges flyttet.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([sag nr. 6](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima- og Miljøudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima- og Miljøudvalget 2020

Punkt 13: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

19/51099

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget den 30-01-2020

Klima- og Miljøudvalget tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Direktøren for Teknik & Miljø, Hans Jørn Laursen, orienterede om:

- Vindmøller ved Marsvinslund i Silkeborg Kommune
- Status vedr. affaldsordning, herunder behandling/udlevering af kompost

Birthe Harritz spurgte til:

- Sager vedr. Hobro Landevej og Vingevej
- Nedrivning Vesterbro Torv
- Tilsyn på aflejringer ved tange bæk
- Status på varmepumpeprojektet ved Tange Sø og Gudenåen
- Evt. temamøde ved Foulum

Kurt Johansen spurgte til status på vådområdeprojekt i Gjørup.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

- ...

Orientering fra udvalget

- ...

Orientering fra direktøren

- Status vedr. affaldssortering (Revas)

Punkt 14: Underskriftsark

19/53782

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.